

JUTRO

NEODVISEN POLITIČEN DNEVNIK

Posamezna št. 6 vin.

„Jutro“ izhaja vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — zjutraj. Rokopisi se ne vračajo, ne frankirana pisma se ne sprejemajo. — Glavno uredništvo in ura je v Trstu, ul. — Commerciale št. 8-10, kamor naj se naslovijo vse denarne pošiljave in dopisi. — Za Ljubljano in okolico je uredništvo in ura v hotelu „Mali“ v Ljubljani. — Po pošti sprejemamo stane „Jutro“ mesečno K. 1,50, četrtletno K. 4,50, celoletno K. 18. — za inozemstvo celoletno K. 28. — Naročnina se plačuje vnaprej. — Oglasi: 1 mm. visokosti četverstolpne vrste 6 vinarjev, pri večkratnem oglaševanju primoren popust. Mali oglasi: 5 vinarjev za besedo. — Za odgovor je priložiti znamko.

Pripravlja se na atentat.

„Učiteljski tiskarni“ v Ljubljani prede slaba. Njeno finančno stanje se prej ni bilo ugodno, od novega leta sem, odkar izdaja svoj „Dan“, pri katerem Ribnikar nima v zadnjem času nobene besede več, postaja pa to stanje vedno slabše, ker so se gospodje pač preveč zašpekulirali. Nisem hudoben in ne bi pisal o tem ker sam najbolje vem kaj je revščina, ali gg. iz „Učiteljske tiskarne“ ki so uničili ljubljansko „Jutro“, ki se je v 22 mesecih tako razvilo in napredovalo, kot noben slovenski dnevnik v tako kratkem času, pripravljajo sedaj ostuden atentat na novo, tržaško „Jutro“, ki ni stalo z „Učiteljsko tiskarno“ nikdar v nobeni zvezi, ne dolguje ji niti vinarja, ali — stoji na poti „Dnevu“ torej posredno tudi „Učiteljski tiskarni“ in zato so si izmislili razui Jelenoi, Dimniki, Widri in drugi stebri „Učiteljske tiskarne“ uprav satanski načrt, kako bi uničili tudi tržaško „Jutro“, kakor so prejšnje, ljubljansko.

Ovadili so me državnemu pravdnistvu, češ, da sem se na nedovoljen način odtegnil eksekuciji s tem, da nadaljujem izdajanje ljubljanskega „Jutra“ pod navideznim drugim lastnikom.

Ker so se gg. iz „Učiteljske tiskarne“ ki so me uničili materialno in napravili iz mene reveža, ki nima ničesar drugega več kot samo še voljo do dela in postrtovanja, spustili popolnoma v blato, oslobodili se zadnjih ostankov sramu, ki so ga nekdanji poznali, sem primoran pečati se z njimi ponovno, ker slovenska javnost mora vedeti, da pripravljajo sinekuristi in provizionisti iz „Učiteljske tiskarne“ ostuden atentat na tržaško „Jutro“, ki ga veže s prejšnjim, ljubljanskim „Jutro“ samo enako ime — in moja oseba.

Kake namene morejo imeti pri vsem tem gg. iz „Učiteljske tiskarne“, ti vsega siti rejni gospodje, ki so se vedno tako radi norčevali iz moje revščine? Saj oni vendar dobro vedo, da bodo s svojo ostudno ovadbo pogoreli in se blamirali, ker dobro vedo, da je tržaško „Jutro“ v administrativnem oziru, ki tukaj edini prihaja v poštev popolnoma nov list, ki ni prevzel niti vinarja aktiv prejšnjega „Jutra“, medtem, ko se to ne more trditi za njihov „Dan“.

Namen je prozoren: Vsi ti Jelenoi, Dimniki, Widri i. t. d. mislijo, da se bom ustrašil, pustil vse skupaj in — zbežal kam čez mejo, „Jutro“ bi potem padlo in — „Dan“ bi imel prosto pot, ljudje bi se ga morda s časom tako oprijeli, kot so se „Jutra“.

Račun brez krčmarja. Moja vest je čista in poguma imam tudi dovolj, da izvojujem tudi ta poslednji boj z ljudmi iz „Učiteljske tiskarne“.

Tržaško „Jutro“ ni moja last, jaz sem pri njem samo njegov skromni glavni urednik — kot pooblaščenec lastnika — uredništvo in upravo. To se je že večkrat nagašalo, da občinstvo ne bi živel v morebitni zmoti in kdor s temi novimi razmerami pri „Jutru“ ni bil zadovoljen — n. pr. ravnatelj goriskega učiteljskega in drugi — je dobil povrnjeno naročnino, ki jo je

poslal že koncem preteklega leta za tekoče leto. Nimam od „Jutra“ ničesar drugega kot to zadovoljstvo, da sem pri njem popolnoma sloboden in neodvisen, da zagovarjam v njem ona politična načela, ki jih smatram za prava.

To je moja pravica, sodelovati smem pri onem listu, pri katerem hočem in ako je „Učiteljska tiskarna“ mogla zarubiti prejemke prejšnjega, ljubljanskega „Jutra“ naj si ne domišlja, da bi mogla zarubiti tudi — mojo glavo.

Skromen sem v vsakem oziru in ne silim rad v ospredje. Določil sem natančno delokrog svojega delovanja in to je tiho skromno anonimno časnikarsko delovanje, tako, da moja oseba pri tem popolnoma izgine in ne pride nikdar v ospredje, ker ne iščem niti slave niti hvale. Tudi danes mi je naravnost neprijetno, da pride pod uvodnik v „Jutru“ moj podpis, ali za enkrat sem moral stopiti iz rezerve. Kot čuvaj „Jutrovih“ tradicij moram opozoriti slovensko javnost na ostuden atentat, ki ga pripravljajo „Učiteljska tiskarna“ na „Jutro“ in zaklicati „Učiteljski tiskarni“ čisto resno in odločno:

Prste k sebi od „Jutra“, ker si jih boš osmodila!

MILAN PLUT.

Ljubljana-Kranjsko.

Prijatelji „Jutra“ razvidijo iz današnjega uvodnika, da napenjajo naši sovražniki vse sile, da bi uničili „Jutro“ in da pri izboranju sredstev niso čisto nič izbirni. Dosegli ne bodo seveda, nič, ali naši prijatelji naj jih vzamejo za vzor — v drugačnem smislu, seveda: kakor napenjajo naši sovražniki vse sile, da bi „Jutro“ uničili, tako naj napnejo naši prijatelji vse sile, da „Jutro“ vzdržijo. Pridobivajte nam novih naročnikov, prispevajte za „Jutrov“ sklad, ali pa priglasite svoj vstop v konzorej „Jutra“ — šele potem bomo videli, kdo bo zmagal: ali oni, ki hočejo „Jutro“ uničiti, ali oni, ki hočejo „Jutro“ vzdržati. Odgovor na to vprašanje je kaj lahak, posebno, ker nam naši sovražniki takointako nič ne morejo.

1. maj v Ljubljani. Svetovni delavski praznik 1. maj in nekdanji bela Ljubljana se nikakor ne moreta sprijazniti. Za tako praznovanje Ljubljana ni imela smisla in ga nima. Če bi bil ta praznik ukaz iz Rima, o potem ja. Tedaj bi bile cerkve polne največjih liberalcev, radikalcev in svobodni-selecev. Ampak za delavski praznik se meščanska-krščanska Ljubljana vobče niti ne zmeni ne. Skoro še bolj kot druga leta, je bilo tudi letos na ta praznik vse pri starem v Ljubljani. Delalo in garalo se je, kot bi bil že 1. maj kratko pred koncem sveta. Vsaj pa tudi pravih vzgledov za tako praznovanje ni v Ljubljani. Prvi ponesrečeni poizkusi „jugoslovanske“ socijalne demokracije so tudi v teh oficijelnih zastopnikih praznovanja 1. majnika zapustili sadove brez vsakega posebnega

pomena. Po pravici so radovedni Ljubljanci povpraševali: kje pa je naša jugoslovanska socijalna demokracija? Tu in tam par gruč železničarjev in drugih delavcev, ali naj je to manifestacija za svetovni delavski praznik? Glasili obeh političnih strank niti bile nista, da je sploh eksistiral 1. maj; le po koledarju sta ga zapisala na čelu izdaje. „Dan“, ki se je za ta praznik kar zasopel v slavonskih na ta veliki praznik, je imel ravno tako kot druge dni ves dan in noč težki porod včeraj datirane izdaje. Pri vsem tem fiasco pa je bilo tudi vreme tako, da je samo zelenje nekoliko motilo, da 1. maja ni nihče zamenjal s 1. januarjem. In to vse skupaj je žalostno, za socijalno zavest osrčja Slovenije silno žalostno. Tako kot je bilo vreme 1. maja izgleda naša slovenska socijalna zavest na Kranjskem.

„Ljubljanska kreditna banka“. V mesecu aprilu vložilo se je na knjižnice in na tekoči račun K. 2,479.193-35 dvignilo pa K. 2,272.591-48. Skupno stanje koncem aprila K. 15,209.189-40.

Počitniška zveza. Ponovno prosimo cenjene rodoljube in naprednjake, da bi poslali brezplačno prenočišča za potujoče dijake. Vsak ve, da je potovanje združeno z velikimi stroški, ki jih pa slovenski dijak ne zmore. Zato je dolžnost slov. napredne javnosti, da pomaga dijaštvu. Prosimo predvsem one, ki so v važnih večjih krajih, da pošljejo brezplačno prenočišče. Tako tudi prosimo cenjene dame v Trstu in okolici, v Ljubljani in tudi po drugih mestih, da bi se zavzele zato in nam preskrbele prenočišča. Kdor more, naj se javi vsaj do 10. maja na raslov: **Odbor počitniške zveze, Ljubljana, Mestni dom, „Prosveta“.**

Odbor počit. zveze.

Kaznovana avtomobilska vožnja. Slučaj Maly-evega šoferja iz Tržiča je prišel še enkrat pred deželno kazensko sodišče. O tem slučaju je „Jutro“ z dnem 5. aprila obširneje poročalo. Za to se tu omejimo le na kratek posnetek. Šofer Svata je vozil z Maly-evem avtomobilom, v katerem je bila ga. Maly, neki častnik in še dve drugi osebi. Po naročilu družbe je šofer vozil z nedopustno naglico, kakor se sploh ti bogataši vozarijo, kot bi razen njih ne bi bilo nobenega drugega človeka na svetu. Avtomobil je vozil čez Dovje proti Jesenicam. Za nekim ovinkom pride avtomobil nasproti voz, na katerem je bilo 6 otrok in en star mož. Voz je vodila Ana Jokel, posestnikova žena, iz Dovjega. Zapažišni avtomobil, je žena opozorila šoferja, naj bolj počasi vozi. A družba je šoferju velela naj le hitro vozi, šofer je vbogal ter dirjal mimo voza. Vsled tega se je konj vstrašil. Žena je bila toliko korajžna, da je skušala divjega konja pomiriti. Pri tem jo je konj dvignil ter vrغل na tla in ko je tam obležala nezavestna, je šel voz preko nje. Žena je vsled tega zadobila težke telesne poškodbe in je za celo življenje pohabljen. Ta slučaj, kakor rečeno se je že enkrat obravnaval ves dan pred deželnim sodiščem. Konečna razprava se je vršila te dni. Sodišče je šoferja obsodilo na 1 mesec zapore. Glede odškodninskega zahtevka pa je sodišče istega zavrnilo na civilno pravno pot. Javni organi in sodišča imajo najboljšo priliko te drzne avtomobilske vožnje in z

njimi združene nesreče čim največ mogoče omejiti. Žal pa, da se avtomobilistom ravno od te poklicane strani daje preveč potuše. Komu ni še v spominu, da smo lani skoro dan za dnem bičali te brezobzirne vožnje posebno skozi Šiško in po Dunajski cesti. Pa naš klio je bil glas vpijočega v puščavi. Oko postave je pred nosom videlo vse te nedopustne vožnje, toda kolikor nam znano, ni bil niti eden tistih slučajev kaznovan. Kako naj pride občinstvo do tega, da bi moralo biti vsaki trenotek v nevarnosti za svoje življenje zaradi par bogatašev ki kot divjaki dirjajo po najbolj obljubljenih cestah? —

Zopet smrt vsled kolesarenja.

Na cesti Črni Vrh—Idrija je neprevidna vožnja z motor-kolesom zopet zahtevala svojo žrtev. Mehanik J. Trevisar iz Idrije se je ob povratku iz Zadlog pri Črnem Vrhu v družbi dveh kolesarjev vozil z motor-kolesom. Hoteč se pokazati, je po „rajдах“ zavozil hitro naprej, toda vsled prehudega strmeča mu je najbrže zavora odpovedala, ga je vrglo čez rob ceste več metrov globoko na spodnjo „rajdo“. Trevisar je obležal takoj na licu mesta mrtve. Pa naj bo teh nesreč še toliko in toliko, dan za dnem se še vedno najdejo ljudje, ki na naravnost drzen način izzivajo sami nevarnost za svoje življenje. Razsodnemu občinstvu že skoro pomanjkuje sočutje za žrtve takih nedopustnih voženj.

Vreme 1. maja je bilo vsaj na

Kranjskem jako žalostno za ta dan. Oblačno, burja, mraz, po Gorenjskem je poleg tega tudi snežilo. 1. maj je bil pač kritičen dan, ki bo svoje delo nadaljeval še čez nedeljo. Še slabše pa je moralo biti v drugih krajih, od koder je pričakovati poročil o velikih sneženih viharjih, o velikih viharjih sploh ter o raznih drugih nerazveseljivih prirodnih pojavih.

Blizo 3000 K podpore za pogorelee na Posavju. Kakor se nam — upamo od zanesljive strani — poroča, je Černi, vulgo „Zeleni Jurij“ napravil v nedeljo imenitno kupčijo na račun in v korist pogorelecev na Ježici. Sveta je bilo pri njemu, da se je kar trlo. Zvečer si videl najhujše klerikalce, ki so pri lanskim volitvah iz te gostilne pometali liberalce, v najpristržnejem objemu z najhujšimi liberalci. Vsi so se kosali, kdo bo največ zapil, da s tem največ pomaga k podpori za pogorelee na Ježici. Sploh pa so bili že pri vstopu v gostilno jako velikodušni. Izpod desetaka ni nihče položil na mizo. Kakor spočej stoječi izkaz izpričuje, pa so leteli tuli stotaki. Splošno se sodi, da je Černi (tega ni treba nič apostrofirati, ker je dovolj črn) Jurij napravil imenitno kupčijo za okroglo 1000 K kosmatega skupička. — Kamor se zalete taki gadje, kot sta Kregar pa Štefe, tam se kaj pozna v sodu in v kuhinji. Zda se gre še za glavno vprašanje, koliko od tega skupička pride v korist tistim, v katerih namen je Černi Jurij to jurjevanje priredil. Ker mora mož tudi nekaj zaslužiti pustimo mu polovico. Torej odpade že od skupička čistih 500 K v korist pogorelecev. — Potem pridejo pa razni prostovoljni darovi in sicer po tej-le vrsti in visokosti: knezoškof Anton Bonaventura, ki je bil službeno zadržan in se ni mogel jurjevanja osebno udeležiti, za kar mu je

se bliža ura, ko se bo zgodilo nekaj strašnega v njegovem življenju.

Nad vso to silno tesnobo nastopajočih ljudi pa je plaval blede, mramorni in neizprosni obraz Nostadama.

Naši štirje klateži, naseljeni v krčmi pri „Beli svinji“, so se gostili, ne da bi mislili, kaj bo; pili so, jedli in igrali, pri tem pa so opravljali svojo stražnjo službo z vso spretno vsemu dobroh lovskih psov.

Bilo je proti koncu maja, pred prgom junija. Pariz je bil miren. Cerkvene pridige proti hugenotom so postajale že nekaj časa manj srdite. Strašno preganjanje reformistov, ki ga je bil započel Henrik II., se je zdelo prekinjeno. Pokoj je vladal po Parizu. Toda bil je le navidezni pokoj pred nevihto.

Na večer 30. maja l. 1559. se je vršilo v Luvru tajno posvetovanje, ki so se ga udeležili Henrik II., Jakob d'Albon de Sent-Andre, maršal francoski, njegov sin Roland, Kajetan de Ronšrol, veliki profos pariškega mesta, prečastiti Ignacij de Lajola in Gabriel de Mongomeri, generalni kapitan v Luvru.

Predmet posvetovanja ni bila vojska zoper tujce, kajti konetabel de Monmoransi ni bil povabljen. Tudi ne državljanska ali verska vojska, kajti vabljen nista bila

LISTEK.

Ljubimca pariška.

(Nadaljevanje „Nostradama“).

XIII.

Rekruti v škadronu.

Z utripajočimi srei so ji sledili. Šli bi za komerkoli, kakor ubogi psi brez gospodarja, ki se oklenejo vsakogar, kdor pride mimo. Toda z Mirto bi bili šli na dno pekla. Kajti Mirta jim je v tem trenutku pomenila nanovo porojeno nado. Vedla jih je v hišo, Gospe brez imena, kjer jim je Marjeta, nedvomno poučena po Mirti, najprej natočila polne čaše dobrega vinca, ki jih je navdalo s pravečim oboževanjem. Nato je izpregovorila Mirta:

„Oni ni mrtev! . . .“

Ni mrtev! Odprli so usta in oči. Tako nato pa so začeli suvati drug drugega s komolci in vzklikati, dasi z nekoliko trepetajočimi glasovi:

„Saj sem rekel! Saj ni bilo mogoče, da bi poginil kar tako! Eh, golobček je že fant!“

„Pravkar sem razlagal tem vitezom, da se sveti Panakrajji ni mogel obnesti tako nemilostno proti njemu. Vraga, on je vendarle Roajal de Borever!“

„Saj sem rekla, da ni res: la prima spada na sveti!“

„Duti jas sem tejala, ta je Roajal močnejša gagar smrt!“

In izpraznili so svoje kozarce, kakor da se ni nič zgodilo. Reče, ki se niso bali pokazati svojo žalost, je postalo nekako sram njihovega veselja. Zdeli so se popolnoma mirni, samo skrivaj so se čudno spogledavali, pomežikavali drug drugemu in se dregali s komolci. Mirta pa, ki jih je poznala, je videla jasno radost v dnu njihovih duš.

„Poslušajte,“ je dejala z oblastnim glasom. „Roajal ni mrtev. Ranjen je. Prenesli so ga v neko hišo v ulici Tisrandri. Pred kake pol ure jo je zapustil. On je šel za njim in ga je videl stopiti v neki hotel v ulici Froamantel. Po dviznem mostu, ki vodi vanj, ga boste spoznali. Nasproti je krčma pri „Beli svinji“. „Svinja“ ni vredna moje uboge „Jegulje“, je dodala Mirta in vzdihnila. „Toda za vas bo že dobro tam. A zdaj poslušajte. Roajala zasledujejo beriči velikega profosa, Sent-Andreja in kralja samega.“

XIV.

Nevidni svetovalec.

Pretekli je teden dni. Zdelo se je, kakor da se razni igralci pravkar popisane drame v tem času oddihavajo. V resnici pa so vsi čutili, da so zašli v nekakšno usodno mreževje, kjer jim grozi pogin ob slehernem koraku. Vsak izmed njih, od kralja pa do Borevera, se je zavedal, da

posebno žal, ker bi bil tam dobil mnogo jurjev iz svoje stranke. Za to je poslal prispevek 500 K in sicer od honorarja za novo brošuro: Babien. — Kanoniki, ki so bili osebno zadržani, so vsi skupaj zbrali ravno toliko. Dr. Sušteršič, kot časten predsednik za evharistični kongres na Dunaju katerega bodo judje plačali, je poslal po svojem ministru za zunanja dela g. Ivanu Štefetu znesek 1000 K. Deželni finančni minister dr. Evgen Lampe je poslal z ozirom na sijajnost deželnih financ primeren znesek 50 vinarjev. Deželni odbornik dr. Zajec v dokaz, da on ne pozna korist, osebno prinesel 300 K. Bodoči ljubljanski župan g. Ivan Štefe je z ozirom na že pred tem požarom fiksirani mestni proračun osebno podaril bankovec za 100 K. Nadaljnih 50 K pa je na ta račun zapil. Trgovsko-zbornični „svetnik“ g. Kregar je sam prinesel 2 bankovca po 100 K. Po končani porotni razpravi pa naknadno podari še 300 K. Dr. Krek, sočijalist za umobolne, — je v pomanjkanju druge gotovine prodal svoje stare škornje, za kar je dobil na starini celo krono. To je poslal na Dolenjsko cesto. Drugi, ki nočejo biti imenovani, so zložili skupaj 300 K. — Torej če ne računamo še posebej tistih 50 K ki jih je g. Štefe na ta račun zapil, in tistih 300 K ki jih bo g. Kregar izročil še le po porotni obravnavi, znaša cela svota **2901 K in 50** dr. Lampetovih 50 vin. Posavci, pogorelci na Ježici, zdaj pa le po denar! G. Jurij Marenče, gostilničar na Dolenjski cesti, ki je bil na celem Kranjskem edini, ki se vas je spomnil ter vam s svojim jurjevanjem pripomogel do take sijajne podpore, gre v svoji velikodušnosti še tako daleč, da je obljubil, da bo vsakega prizadetih pogorelcev ki pride po denar še posebej pogostil in sicer popolnoma brezplačno. Torej Posavci le po denar na Dolenjsko cesto. Dobro pa je, če se še preje spotoma zglasite pri našem uredništvu v Ljubljani, kjer je g. Marenče vulgo „Zeleni Jurij“ za vsak slučaj pustil priporočilo za vas. Le liberalci niso razen kar so v družbi s klerikalci zapili, nič dali. To je že taka navada, da ti vrage vse zapijo.

Voznja s kolesi in konfini na Dunajski cesti. Kdo se ne spominja tistih časov, ko je vozarenje s kolesi (bicikli) prišlo tudi pri nas v modo in kako je slavna varnostna oblast s čemerikavim obrazom in s svojim ostrim očesom postavil zrla za vsakim biciklistom, če se je vsled prevelikega blata ali prahu na Dunajski cesti drznil zavoziti tudi v stran kjer je določena pot za pešce. Še takrat, ko se je zgradila mestna topničarska vojašnica, je roka pravice celo vojake zavračala iz hodnika, če so vozili bicikel od vojašnice navzdol proti mestu. Orožniki niti topničarskih podčastnikov z isto šaršo niso pustili vozariti po hodniku, vsled česar je nastala nekaka napetost med vojaštvom in orožništvom. Ščasoma se je ta strogost polegla in biciklistom je bil dovoljen levi hodnik ceste. Kar naenkrat pa so začeli švrkati tudi po desnem hodniku, imeli so torej celo cesto z obema hodnikoma vred na razpolago. Ker pa je ta cesta že od nekdaj najbolj obljubljena, so takoj nastali konflikti med pešci in biciklisti. Prvi so se pritoževali, da oni drugi nimajo pravice vozariti po hodniku. Pa navadno so pešci pri takih prilikah vedno „gor plačali“. Ne dosti tega, da so bili ali povoženi, ali so dobili sicer kak „spomin“ na biciklista. Morali so potem preslišati še marsikatero navadno „mastno“ zasoljenje. Če je bil biciklist posebno vpluden, se je s tem oprostil, da je kolesarjenje dovoljeno po obeh hodnikih odkar se je začel vozariti tudi neki stavenbi vladni referent. In pri tem je ostalo do današnjih dni. In tako smo danes tako daleč prišli, da je le posebna sreča, če se ob nedeljah, ko je promet na tej cesti še posebno živahen — vsaj Ljubljanci ne morejo živeti brez raznih Alešov na Posavju — povozijo samo 5 otrok, 3 ženske in 2 moška. Drugih manjših nezgod niti ne jemljemo vpo-

štej. Kako prijetno je to, če ti zadej za hrbtom naenkrat nekaj zapiha in ko pogledaš in pri tem stopiš malo iz prejšnjega tira, alo, rrrk, že si na tleh. Seveda je mnogokrat tudi kolesar s svojim „vozom“, toda ti so takih „srečanj“ že vajeni. Malo zakolne, če je kak bolj gospodski podrl kako bolj gospodsko, zamomlja tudi kak „pardon“, a v tem hipu že sede na „voz“ in že sfrči naprej, dokler se isti slučaj ne ponovi v drugič in morda tudi še tretjič. To je danes moderno javno varstvo na državnih cestih in sicer vsled odredbe vrhovne varnostne oblasti same. — In potem še tisti konfini na vsakih 5 korakov eden ob celi Dunajski cesti ravno do tja, dokler seže glavni osebni promet. Greš pa malo dalje proti Celju, ne dobiš z lepa kake dovolj varne ograje tudi ne na mestih, kjer je res nevarnost. Po čemu so ravno ti konfini, ki so filozofu pri „Dnevu“ tako pri srcu, da se zdaj joka za njim, ker smo ga (namreč konfin) malo okorobčili, ob najbolj prometnem, najbolj ravnem okraju od Ljubljane do Ježice, tako pogosto nasejani? Navadni ljudje z navadnim človeškim razumom tega ne razumejo. To uganko moramo že prepustiti kakemu „Humulusu“. Nam je le znano, da je te konfine že marsikdo prekel in da, ker tudi mi vemo, da so konfini „brezvestni“, imajo na vest zadnjo in mnogo drugih manjših žrti, tisti, ki jih še danes puste tam stati.

Sokolsko akademijo v proslavo 50-letnice Sokolstva in društvene petletnice priredi telovadno društvo „Sokol I.“ v soboto 4. maja v Mestnem domu s naslednjim sporedom: 1. Sokolska koračnica. 2. Keler Bela: „Slavnostna ouvertura“, igra salonski orkester Sokola I. 3. Nagovor. 4. a) E. Adamič: „V snegu“, poje mešani zbor Sokola I. b) A. Schwab: „Na lipici“, poje mešani zbor s spremljevanjem orkestra. 5. E. Gangl: „Pesem Sokolov“. Deklamacija. 6. Verdi: Fantazija iz opere „Trubadur“, igra salonski orkester. 7. a) L. v. Beethoven: „Adagio cantabile“ op. 1. št. 1. b) Schuman F.: „Sanjarije“, cello-solo s spremljevanjem glasovirja, igra član ork. g. E. Kendja. 8. Vrhunška prosta vaja III. s spremljevanjem glasovirja, izvaja br. Stane Vidmar. 9. Ch. Gounod: Fantazija iz opere „Faust“ violina-solo s spremljevanjem glasovirja, igra brat Sirk, član orkestra. 10. a) E. Adamič: „Spominski list“, poklonil skladatelj „Salonskemu orkestru Sokola I.“ b) E. Bach: „Prebujenje pmladi“ igra salonski orkester. 11. A. Schwab: „Dobro jutro“, koncertni valček, poje društveni mešani zbor s spremljevanjem orkestra. Orkestralne točke vodi g. kapelnik A. Jakl, pevke pa brat pevovodja J. Počivalnik. Cene prostorov: Sedeži od 1.—V. vrste 2 K (za člane K 1:50), ostale vrste K 1.— (za člane 80 vin.), stojišča 50 vin. Vstopnice se prodajo v trafiki g. Dolenčeve, Prešernova ulica v trgovini br. Vidmarja, Pred Škofijo in br. Kostevca Sv. Petra cesta in na večer prireditve v Mestnem domu. Začetek točno ob 8. uri zvečer. Po akademiji sestanek v restavraciji br. Tratnika, Sv. Petra cesta.

Iz hiše prokletstva. — Iz Kandije pri Novem mestu se nam poroča: Ta hiša prokletstva Vam mora biti znana g. urednik. V nji je bila ena najstarejši in najbolj obiskanih gostiln „Pri lipi“. Mož, mesar, je umrl, ostala je vdova s kopico otrok. No in tako naprej, vsaj veste. Dolg je raste, dohodki so se manjšali in nekaj dobri prijatelji so hišo poznali na boben. Hud udarec, kdor ga je skusil, ta že ve. Bure je bil sosed in varuh otrok. Namesto da bi bil gledal na to, da varuje dedščino otrok, če se mu že mati izogol konkurence ni smilila, je svojega prijatelja barona Reckbacha pripravil do tega, da se je hiša prodala pod izrečnim pogojem, da se v nji ne izvršuje več gostilniška obrt. Hiša, ki je nalašč za to zidana in ki bi bila lahko prodana za 60.000 K s čemer bi bili pokriti upniki in bi še otrokov nekaj ostalo, ja šla za polovično ceno. Kupil jo je Zure za 30.000 K pod pretvego, da jo napravi

kraljevstva. — Roland je zatrdil, da bodo ubili dve muhi na en mah, ker se je po zatrdilu barona Lagarda tudi Roajal de Borever zatekel v čarodejev hotel. — Mongomeri je menil, da ve ta človek preveč in da je že samo njegovo življenje nevarnost za prestol in državo.

Sent-Andre je pripovedoval bledeh lic, da ga je dogodek, ki se je pripetil njemu in Ronšrolu, ko sta preganjala ravno tega Borevera, prepričal, da se je z Nostradamovim prihodom v Pariz povrnil čas peklenjskih čudežev. — In Ronšrol je dejal, da je nabiranje radovednežev pred hotelom v ulici Froemantel škandal, ki preti javni varnosti v Parizu.

Prijeti Nostradama, je pomenilo, prijeti Roajala de Borevera, ki mu je bila dokazana krivda žaljenja veličanstva. To je v kratkih beseda vsebina pogovorov, ki so se vršili na tem skrivnem posvetovanju.

Henrik II. je blede in mračem poslušal po vrsti svoje svetevalce in kimal z glavo.

Ko so vsi povedali svoja mnenja, se je zazdelo, da se kralj bori z nevidnim svetovalcem; tako prepadel je bil njegov obraz.

Pride še.

za občinsko hišo. A takoj po tej izborni kupčiji pa je isti Zure, ki je preje od oblasti dosegel, da se v hiši ne sme izvrševati gostilničarska obrt, podrl zid, ki je ločil vrt od te hiše in pot do njegove gostilne in imel je naenkrat 2 gostilni. Razširjenje koncesije mu je dovolila ista oblast ki je za javno dražbo stavila pogoj, da novi lastnik ne izvršuje gostilniške obrti v nji. Da jo Zure ni izvrševal v celem obsegu. Kakor bi jo bil rad, to se ima zahvaliti „Jutru“. Pa gosdodje so ga potolažili, naj le malo počaka. Ko se prične zgradba belokranjske železnice, dobi tudi za to drugo hišo popolno koncesijo. In gospodje so držali besedo. Štembur ima zdaj kar dve gostilni. Za reveže in v krajih, kjer bi bilo gostilne res potreba, ima ista oblast že znani starokopiten izgovor: „prošnja se odkloni, ker krajevne potrebe ne govore za to.“ V Kandiji pa, kjer je vsaka hiša gostilna, pa „krajevne potrebe za to“, da ima Štembur kar dve gostilni. Se poznamo, zakaj? Štembur želi svojim otrokom dati bogato doto, njegove hčere kar je izpod profesorja ali doktorja, ne marajo nikogar. Pa ta doto je tisočkrat prekleto, in kar ji bo Štembur še iz dohodkov iz hiše prokletstva dodal, ta denar bo pekel kot peče slaba vest zločinca po storjenem umoru. In Štembur je s knupčijo te hiše umoril srečo in usodo cele družine. Ta zavest naj ga peče še na zadnjo uro. Pa v tej hiši prokletstva so še razne druge čudne reči. Notri je nastanjen boletni urad, kateremu naseljuje Zure. Da je prejšnji vodja tega urada tej hiši pritisnil pečat novega prokletstva, to je že znano. Ni pa znano, da so mu klerikalci po „dolgotrajni natančni preiskavi preskrbeli še boljše mesto v kneževini Kočevje. Namesto njega je prišel iz Kočenja neki Kvas, ki je na prejšnji službi mnogo kvasaril tudi v vinsko trgovino. Prišel je semkaj po milosti deželnega odbora, iz česar vsakdo lahko sklepa kar hoče. — Čez hišo gospodujeti pravzaprav žena Kvasova in žena občinskega tajnika, ki je že pozabila da je doma iz Suhe Krajine, pravi namreč, da je iz Mokronoga. Pa to je njena stvar. A stvar javnosti pa je, kaj je s tistimi 150 K, ki jih je dobila od prejšnjega vodje holetnega urada za molčenje o stvarih, ki so vodjo že potem, ko je denar plačal, seznanile s preiskovalnim sodnikom. Glede tistih drv vprašanje se zdaj ni rešeno. Imam iz te hiše prokletstva še nekaj na srecu, pa za danes dovolj to.

Trst-Primorje

Manifestacija slovenskega delavstva v Trstu.

Na dan 1. majnika je bilo že na vse zgodaj vse živo po tržaških ulicah. Slovensko delavstvo se je zbiralo skupaj v močnih gručah, ter se vabilo proti „Narodnemu domu“.

Bilo je toliko ljudstva, da ni bilo prostora v veliki gledališki dvorani „Narodnega doma“ kjer se je vršil ob 10. uri predpoldne veliki manifestacijski shod, katerega sta sklicali „Narodna delavska organizacija“ in „Zveza jugoslovanskih železničarjev“.

Na manifestacijskem shodu so ob velikem navdušenju govorili o pomenu delavskega praznika 1. majnika: predsednik N. D. O. g. dr. Kisovec, podpredsednik Z. J. Ž. g. Jaklič in strokovni tajnik N. D. O. g. Brandner. Vsi govorniki so posebno poudarjali, da je potrebno, da se vse slovensko delavstvo druži v organizacijah, ki se nabajajo na narodni podlagi, ker boj slovenskega delavstva ni samo gospodarski, ampak tudi v veliki meri narodni boj. Navdušeni aplavzi, ki so se vrstili med govori, pričajo, da se bo slovensko delavstvo trdno oklenilo skupaj, da si na podlagi svoje organizacije zagotovi življenje na svoji domači, slovenski zemlji.

Po končanem shodu se je delavstvo razvrstilo pred „Narodnim domom“ v veličasten sprevod.

Lahko se je uvrstilo v sprevod več tisoč slovenskih delavcev in delavk. Naše oči so ugledale takoj, ko so se prikazale iz Narodnega doma, nekaj bliščečega — saj znate — uniformirane ljudi, policaje.

Na vsaki strani godbe N. D. O. in društvene zastave, se jih je nekaj postavilo.

Bržkone so se bali, da bi se Italijanom kaj hudega ne pripetilo, da bi Slovenci Italijane ne naskočili, kar se pa še nikdar ni pripetilo, kajti Slovenci ne vedejo drugače, kakor pa pripadniki „dvatisočletne kulture“.

Sicer pa je prvi majnik praznik vseh izkoriščenih in sestradanih in je prav lepo, da so se ga tudi slovenski redarji — saj so v Trstu povečini slovenski — udeležili in ga proslavili dostojno in manifestirali napram onim, ki izkoriščajo in tlačijo, ker tudi redarji so reveži.

Torej v lepem spremstvu smo šli izpred „Narodnega doma“ naprej — godba N. D. O. je seveda svirala — po ulici Carducci, po Corsu in smo končno zavili pod c. kr. namestništvo, ter ob obali morja navzgor zopet nazaj proti „Narodnemu domu“. Pred „Narodnim domom“ smo se ustavili in ko je godba zasvirala „Hej Slovani“ ter se je g. Jaklič zah-

valil v imenu Z. J. Ž. in N. D. O. manifestantom, se je množica razšla.

Popoldne ob 2. uri pa se je zopet zbrala velika masa pred „Narodnim domom“ odkoder smo se podali z godbo N. D. O. in društveno zastavo proti konsumnem društvu „Jadran“ pri sv. Jakobu.

Sprevod je bil naravnost impozanten.

Ko so se sprednje vrste pomikale že proti „Jadranu“ so bile zadnje še daleč nazaj na ulici Barriera. Ko smo šli mimo „Delavskega doma“ (soc. dem.) po ulici Madonnina, so se socijalni demokrati kar čudili in se vprašali, odkod vendar toliko slovenskih delavcev, kaj je res N. D. O. tako močna organizacija. Na nekaterih krajih pa so vplili socijalni demokrati „tutti schavi di Lubiana“.

Torej, stem da so kričali, da so vsi ljubljanski Slovenci v sprevodu, so pač priznali, da nas je bilo mnogo, kajti Ljubljana šteje vendar okoli 45 tisoč prebivalcev.

Na velikem vrtu gostilne „Jadran“ se je vršila nato velika ljudska veselica z godbo, petjem, plesom i. t. d.

Vse je bilo prav lepo, le žal, da je stvarnik nebes in zemlje počel burjo, ki je precej močno brila, tako, da se veselica radi vremena ni mogel vsakdo udeležiti in se bo zato vršila še enkrat, v nedeljo, 5. t. m., a samo pri lepem vremenu.

Pa všeeno, dasi je burja tako pihala in e pesek nosilo prav po zraku, se je posebno mladina prav dobro zabavala.

Dan 1. majnik je bil v resnici velik praznik, velik in vesel dan za ves slovenski proletarijat v Trstu.

Najbolj razveseljivo je pa to, da se je vse mirno vršilo, da ni prišlo do nobenih izgredov. Tu in tam je že zažvižgal kak paglavček, ali se je takoj skril. Tudi par kamenčkov, čisto majhnih, je priletelo od neke strani pa vse to ni nikogar vznemirjalo.

Veselili smo se posebej, ker smo včeraj prvič šli z godbo N. D. O. in modro zastavo po Corsu.

Ste videli, že so prišli do spoznanja, da je treba, hočeš nočeš, 70.000 Slovencev upoštevati?

Naš cilj torej ni več daleč pred nami. S čim večjo vmo se bom poprijeli dela, tem prej ga bomo dosegli.

Preneumno. Žal, da moramo dati tak naslov, ali ta je v resnici najprimernejši za notico o tem, kar se je pripetilo na Ciril-Methodovi šoli v Trstu. V torek, dne 30. aprila m. m. so namreč učitelji in učiteljice te šole napovedali otrokom, da bo v sredo, dne 1. maja šola, naj pridejo torej v šolo. A ko so dne 1. maja, to je minolo sredo zjutraj prišli otroci v šolo, se jih je poslalo domov, rekši, da šole ni, ker se praznuje 1. majnik. Ali ni vodstvo šole — toliko ono deške, kolikor ono dekliške — da pride po 30. aprilu 1. majnik in da je to delavski praznik? Ali ni vedelo gore omenjeno vodstvo, da so otroci, ki obiskujejo Ciril-Methodovo šolo v Trstu, večinoma delavski otroci, prava proletarska „prole“? — Čemu se je torej otroke prisililo, da so morali dne 1. maja po več nego pol ure daleč v šolo ... zaman? Če se je pa že napovedalo, da se bo šolski pouk vršil, zakaj se potem ni? Zakaj se je otroke odposlalo nazaj domov? Malo več previdnosti in predvidnosti bi bilo priporočati dotičnim gospodom, kajti to je bilo res že ... preneumno.

Velika slavnost razvitja zastave Šentjakobske Čitalnice se bo vršila dne 2. junija t. l. Čitalnica je za to priliko raspelala znanim društvom vabilo za sodelovanje pri tej slavnosti, ter se trdno nadeja, da se br. društva odzovejo tej prošnji da bode ta dan velika manifestacija tržaškega slovenstva. Apeliramo pa tudi na br. društva izven Trsta naj se vdeležijo te velike narodne slavnosti. Ker odboru Čitalnice niso znana vsa narodna društva posebno izven Trsta, se tem potom najuljudneje vabi vsa ona društva, ki bi ne prišla posebnega vabila. Vse kar narodno čuti naj ta dan prihiti v Trst, da si slisnemo bratske roke; ter se navdušimo za nadaljno borbo za skupne cilje. Čas prijave je do 15. maja da bode mogoče pravočasno sestaviti obširni spored.

Skupen obisk umetniške razstave. Želeč dati priliko svojim članom da se seznanijo z umetnostjo, napravi „Sl. delavsko izobraževalno društvo“ skupen obisk slov. umetniške razstave na trgu Goldoni št. 6/1, in sicer v nedeljo dne 5. t. m. Zbirališče pred shodom ob 3½ uri pop. Po razstavi bode vodil obiskovalce strokovnjak ki bode izkazoval in tolmačil pomen posameznih umotvorov. Vabimo člane in prijatelje da se udeležijo tega poseta v kolikor mogoče velikem številu, tako da se se seznanimo bližje z mlado in razvijajočo se slov. umetnostjo.

Stavka tramvajskih delavcev v Pulji. Uslužbenici tramvajske družbe v Pulji so pred nekaj dnevi predložili ravnateljstvu iste notu v kateri so naznanili da hočejo praznovati prvi maj z popolno abstinenco službe. Ko so pa v torek večer šli kakor običajno po svojo mesečno plačilo jim ravnateljstvo ni hotelo izplačati. Vslužbenstvo ni prišlo v sredo na delo pač pa je kakor so zahtevali praznovalo prvi majnik. Popoldne ob dveh in pol so šli vsi

uslužbenci k ravnatelstvu in zahtevali njih plačo. Ravnateljstvo jim je tudi izplačalo z pripombo, da so vsi odslovljeni in da bodo njih mesta spopolnjena z novimi močmi že v četrtek. Kako bode stvar izpadla bomo redno poročali.

Društvo c. k. poštarjev in pošt-nih odpravnikov za Kranjsko Primor-sko ima vsled premestitve nj-ga predsed-nika gospoda c. k. nadpoštarija Ivana Ule-piča iz Krškega v Kranj svoj sedež od 1. maja t. l. naprej v Kranju, kamor naj se vsi društveni dopisi vpošiljati blagovolijo.

O zločinu v Lewyjevem skla-dišču. Priveden — kakor smo že javili — z Reke v Trst, je bil Nikolaj Radovan-ovič v torek, dne 30. m. m. predstavljen, oziroma pokazan ranjenemu trgovcu Juliju Lewy. — Ker je pa tržaška policija še prej izsledila, kje da je Radovanovič stanoval v Trstu, je tamkaj — v nekem prenočišču v ulici della Torretta — izvršila hišno preiskavo in pri tem našla obleko, ki jo je bil pustil tam Radovanovič. Predno so ga po-kazali ranjenemu Lewiju — je moral Ra-dovanovič obleči to; na rečenem prenočišču najdeno obleko. Ko ga je Lewy zagledal, je takoj dejal: „Da, to je tisti, ki mi je nastavil revolver pred nos in mi rekel naj molčim!“ To je bilo dovolj. Radovanovič je bil prepoznat za enega krivcev. Drugi krivec, o katerem skoro ni več nobenega dvoma, da se je vdeležil zločina, je Cip-ković, kajti nož, s katerim je bil Lewy za-boden, je on sam spoznal za svojo last.

Tatvine. Neznani tat, ali morda ne-znani tatovi so v ponedeljek, dne 29. m. m. vlomili v stanovanje Marije Pravisan. v ulici F. D. Guerazzi številka 22. — Od tam so odnesli iz treh sob, v katerih spijo trije podnajemniki gospe Pravisani, — za preko 600 kron obleke, obuvala in drugih predmetov.

— Istotako so neznani tatovi predsi-sinočnjim obiskali trgovino gospe Rozalije Bellotti in odnesli od tam za preko 600 K obuvala in obleke.

Samomor. 60 letnega Leonarda Ber-gerja, ki je stanoval v ulici delle Sette Fontane št. 1., so predčerašnjim zjutraj našli v njegovi spalnici obešenega za neki kavelj. Ko so ga našli, je bil že mrtev. Iz pisma, ki ga je pustil, je razvideti, da se je revež obesil zato, ker se je bil naveličal boja za ekzistenco. Bilo mu je že 60 let.

„Župan“ Zure, povejte kje je vodovodni denar?

Iz zgodovine vodovoda. Vodovod se je začel graditi l. 1911 in je bil v l. 1908. izročen javni in zasebni uporabi.

Zdaj pa se je šlo za vprašanje kako bodo okoliščani plačevali vodarino. Kmetje in sploh vsi zainteresirani tudi v Kandiji so se sklicevali na Zurevo pretvezo, da bodo plačevali samo po 2 odstotka od „frankov“. Še tem pa je prišel Zure sam v zadrego; kajti za njegovo obdobjo oziroma za dotične vasi, ki so imele vodovod, se je določil prispevek, ki se nikakor ni strinjal s tema 2 odstotkoma.

Zato ni nihče hotel plačati vodarine. Nastal je vsepovsod boj proti plačevanju vodarine, ki ga je še bolj razvenelo čudno postopenje. deželnega odbora, ki je izdal oelo vrsto med seboj si nasprotujočih od-lokov.

Še le l. 1906 ozir. 1907 se je našel primeren „ključ“ po katerem se je vodarina odmerila. Novomeška občina je bila po-verjena do pravice do sosednjih občin iz-terjavati vodarino v letnih prispevkih. Ob-čine pa so morale dotično vsoto porazdeliti po premoženju, po večji ali manjši uporabi vode. V to svrhu je hodila posebna komi-sija po hišah, nakar se je za posamezne hiše določila vsota vodarine.

Toda treba je bilo vodarino plačati za vsa leta nazaj. To je moralo biti de goto-vega roka poravnano. Ali ta odredba je nevoljo proti vodovodu le še poostрила. Spuntale so se kar cele vasi ter izjavile, da raje ne rabijo niti kapljice vode iz vodo-voda, kakor pa da bi morali plačati voda-rino. Celo smihelski župnik je bil tako sta-rokopitnež, da se je pridružil vodovodnim puntarjem. Vsi opomini novomeške občine niso nič izdali. Ljudje so rekli, da ne pla-čajo, pa ne plačajo. Sklicevali so se na Zureca, ki je izpočetka občane pridobil z že zadnjim omenjenima dvema odstotkoma.

Konec tega puntarja je bil ta, da se je vodovod povsod tam zaprl, kjer niso ho-teli plačati vodarine. Izpočetka so se ljudje iz tega norčevali. Ali kmalo jih je zadela „šiba božja“. Ravno v tistem času je na-stala huda suša. Vsi studenci so usahnil. Težki potok, iz katerega izvira nad Stopi-čem zajemlje vodovod svojo vodo, je bil kot mlaka in ponekod skoro osušen. Tedaj še le so se puntarjem odprle oči, pa je bilo že prepozno. Vodovod je ostal ravno v naj-hujši suši zaprt.

In to je večino puntarjev izpametovalo. Začeli so vodarino plačevati, tudi ono za nazaj. Tako so menda v l. 1908 nastale po-lagoma seveda zopet normalne razmere,

vsaj v pretežni večini. Nadaljevali so se le še posamezni boji v zadevi javnih vodovo-dov, za Zureca in njegove Kimovce še dan-es zelo košljivo vprašanje, ki ga pa bo treba še posebej rešiti. Te javne vodovode sme namreč uporabiti vsak kdor hoče, a pla-čevati jih morajo samo bližnji domačini. Še bolj košljivo pa je vprašanje, kako čudno je Zure porazdelil vodarino. Pravijo namreč, da je Zure pri odmeri porazdelitve voda-rine najmanj mislil nase in na svoje pri-jatelje, ki so bolj prijatelji njegovega vina, kot pa vode. No, pa kaj se dandanes vse ne govori. Ali toliko je tudi pri tem vpraš-anju gotovo, da pri tej odmeri vodarine ni tehtala pravica razmerja uporabe vode.

Pa naj zadostujejo ti podatki iz zgo-dovine tega vodovoda. Za nas je posebno važno, da je Zure svoje občane za ta vo-dovod pridobil s pretvezo 2 odstotkov, ni jim pa tudi pojasnil, da bo treba plačevati leto za letom tudi za vzdrževanje vodo-voda. Še bolj važno pa je, da je bila vo-darina v letih 1905—1908 plačana tudi za ona leta nazaj, na kar se je potem pričelo redno izterjavanje in vplačevanje vodarine letno po polletnih obrokih.

To si je treba za nadaljno razpravo dobro zapomniti.

In tako pridemo

k posameznim slučajem neopravi-čenega izterjavanja vodarine.

Takoj ob začetku moramo pripomniti, da kakor ti slučaji kažejo, pri županstvu v Kandiji najbrže nimajo nobenega knjigo-vodstva na račun vodarine. Ljudi se je opominjalo po navadnih listkih z županovim podpisom. Kadar je kdo prinesel vodarino plačati, je občinski tajnik denar sprejel, a **sprejem kar potrdil na dotičnem opominu**, namesto, da bi se bila občina specijelno za vodarino nabavila posebna po-trdila in sicer s kontrolo nasprotnega po-trdila, kakor je to v navadi pri pobiranju javnega denarja. Kakor je naš kmet, pa tudi Sploh Dolenjec, že navajen, si takih reči navadno ne shrani. On popolnoma za-upa gospodi, s katero ima uradno opraviti. Dostikrat se je tudi zgodilo, da stranka dotičnega opomina sploh ni prinesla seboj, plačala je, a potrdila ni dobila, ker kakor rečeno, potrdil pri županstvu v Kandiji sploh imeli niso. Le tisti, ki so bili že malo po svetu in ki razumejo, da mora dandanes vsak človek imeti neke gotove vrste pre-gleda o denarnih izdatkih in dohodkih, ali pa tudi tisti, ki jih je k spravljanju takih denarnih potrdil izučila že kaka bridka „šola“, so si te listke spravili.

Kako modro so to storili, ali kako do-bro je bilo, da so to storili, dokazujejo ra-vno ti slučaji, ko se je Zure zdaj po pre-teklu skoro 9 let naenkrat domislil, da mu manjka denarja za vodarino ter da morajo občani, ki so jo nekateri že po dvakrat plačali, zdaj še enkrat plačati. S takim po-trdilom v žepu, ima vsakdo takorekoč Zureca v žepu.

Kdor tega potrdila nima, ta bo moral svoje zaupanje in svojo ljubezen do naroda drago plačati. Razen, če nima morda za-nesljivih prič, da je plačal občinskemu stražniku ali tajniku.

Že v prvem sestavku smo omenili, da je Zure začel že lani izterjavati dozdevno zaostalo vodarino. Kdor ni lani plačal, ga je pustil zarubiti. Zarubila pa se je pone-kod čez 4 kratna vrednost za izterjevalni znesek. To bomo videli v nekem slučaju iz Gotne vasi.

Kljub temu, da je že lani na tak na-čin izterjaval vodarino, je letos zapričel šplošno preganjanje za ravno tiste zneske. Pred volitvami si tega ni upal. Ko je imel pri polni mizi svoje zveste zbrane okrog sebe, je na vprašanje, kako bo z vodarino češ, da jo ne bodo plačali, odgovoril tako: **„Bomo pa nove prijeli, ene pa vun izpustili“**. Ta odgovor si je treba za-pomniti za takrat, ko se bo reševalo vpraš-anje, kako je Zure vodarino pravično raz-delil.

Zdaj po volitvah, ko mu je Zure ugo-tovil, da bodo volitve vkljub rekurzu in sodni preiskavi potrjene, kakor so bile, je mož dobil korajžo in je nekaterim že tre-tjič razposlal izterjatev že dvakrat plačane vodarine.

Vzamimo **slučaj Lakner v Kandiji.**

G. Lakner je dobil dne 13. septembra 1907. datirani opomin za 12 K vodarine in 12 v za obresti, o katerih zgodovini iz-pregovorimo pozneje. Ta znesek je bil pla-čan dne 2. oktobra 1907., torej približno 3 tedne pozneje. Preteklo je leto in leto in prišel je dan 16. februarja l. 1912. Tedaj pa se Zure spomni na g. Laknerja in mu pošlje opomin za ravno tisti znesek (le s primerno večjimi obrestmi), katerega je g. Lakner že pred 5. leti plačal. Da je res plačano, to stoji uradno potrjeno na prvem opominu z dne 13. septembra, ozi-roma 2. oktobra l. 1907. Podpisan je župan Zure, pod sprejemom zneska pa bivši ob-činski tajnik Štukelj.

Še zanimiveji so slučaji Fischer iz Kandije, Godec, Ščinkovka, Penca in drugi iz Gotne vasi.

„Jutrov“ sklad.

Gosp. **Ljubič**, fotograf v Trstu nam je izročil K 4-20, ki so jih darovali: po ne-dolžnem napadena oseba v „Balkanu“ 1 K, njegova družba „Pri Nanosu“, ul. Crociera 6., pa 3 K 20 in sicer so darovali po 40 vinarjev gg.: K. Trampuš, P. Valenta, R. Korban. Rustjan, krčmar Česnik, J. Paber, Ign. Sirec, — Iskrena hvala!

Izdajatelj glavni in odgovorni urednik MILAN PLUT. Tiska tiskarna BRUNNER & Co. v Trstu.

Fotograf Jvan Ljubič

v Trstu, ulica Coroneo 19. se priporoča za hitro izvršitev dobrih fotografij.

Mali oglasi.

Več Klg. časniškega papirja jako po ceni na prodaj. Podružnica „Jutra“ Ljubljana „Hotel Malič“.

Najboljša pomada za rast las in brade tudi plešastim pospešuje. Zado-stuje 1 lonček. Dobiva se pri Ani Križaj, Sp. Šiška in pri Čvančara v Ljubljani. Cena 2-3 K.

Preblauske rudninske vode.

Staroslavne natronske kiselice velike vrednosti in izvrstnega okusa, nepre-kosljive čistoti in velike vsebine oglji-kove kisline.

Preblauska slatina. © ©

najčistejša alkalska rudninska voda, preizkušeno zdravilna pri motenjih prebave in menjavanja snovi, katarih, kamenu, boleznih v mehurju in na ledicah.

Preblauski livadni vrelec.

ogljikove kisline velebogati, naraven natronski kislec, vsled prijetno rezo-čega okusa prav posebno pripraven, za brizganje vina, za mazanje s sad-nimi sokovi in je tudi brez primesi uživan izborna osvežilna pijača.

Dobiva se v Ljubljani pri **A. Šarabonu, Mihaelu Kastnerju, Peter Lassnik, A. Stacul, T. Mecingerju** ter po vseh le-karnicah in specerijskih trgovinah, ter pr-vreški razpošiljalnici PREBLAU, Koroško.

SAFRANOVA

gostilna „Pri deteli“

ul. Belvedere št. 7.

Zajutrak, dun. kuhinja, obedi po 56 st. I. istrsko, belo in črno vino.

Toči se češko pivo, črno in svetlo. Vermut in marsala.

Za obilen obisk se priporoča udani

Hinko Safran.

Kaka naj bodo moč ter zdravje oživljajoča hranilna sredstva?

Sloviti vsenčiliški profesor Hoffmann v Lipskem pravi: „Že dano smo na jasnem, da se more ohraniti zdravje, življenska moč ne s pomočjo zdravil in podobnih sredstev, marveč le po tem, kar redi naše telo in vsak dan omehča k nožemu življenju, namreč s primerno hrano“.

Z ozirom na najnovejšo znanstveno raziskavo se napravljajo redilno sredstvo Nutrigen, ki ga imenujejo zbok nsegovih prednosti kralja vseh hranil. Njegova dobrot in uporabnost se potrjuje z avtoriziranimi kemičnimi analizami. Ako želite torej znati kakšno naj bo idealno hranilo, poskusite Nutrigen. Damo ga vam zastonj!

Potreba je samo dopisnice in takoj vam pošljemo skatljico Nutrigena

zastonj in poštne prosto

kakor tudi zanimivo navodilo za pravilno prehranjevanje. Doslej se je porabilo na Avstro-Ogrskem 25.000 skatljic, kar je najboljši dokaz za nedosežno dobroto in veliko priljubljenost tega hranila.

Podjetje Nutrigen. Budapest

Elisabetrnig 16, Abt. 187.

Največja zaloza ur, zlatnine in srebrnine. - Lastna tovarna ur v Švici.

Tovarniška znamka **IKO**

H. SUTTNER - LJUBLJANA

Mestni trg. - FILIALKA Sv. Petra cesta - Telefon št. 273.

PODRUŽNICA

LJUBLJANSKE KREDITNE BANKE

Trst, Piazza della Borsa 10

Centrala v Ljubljani Podružnica v Gorici, Celovcu, Sarajevu, Splitu in Celju.

Delniška glavnica K. 9.000.000⁰ Rezervni zaklad K. 800.000.

obavlja najkulantneje vse bankovne in menjalne posle ter kupuje in prodaja pod jako povoljnimi pogoji

devize in vse vrste denarja. Vloge na knjižice

obrestuje za sedaj s čistimi 4-1/2 %

Prodaja srečke na majhne mesečne obroke.

Velikanska zaloga izgotovljenih oblek
za moške, ženske in otroke

BOHINEC & C.

Ul. delle Torri 2 — TRST — Ul. S. Lazzaro 17
(za cerkvijo S. Antona novega)

Velikanska zaloga vsakovrstnih najmodernejših oblek, površnikov, dežnih plaščev i. t. d. i. t. d.

Najnižje stalne cene.

Obleke po meri od K 50.- naprej.

Najnovejši nakup dobrega blaga.

Solidna in točna postrežba.

Ponte della Fabbra 2. — Via Poste nuove 5.

Prepričajte se, obiščite velike zaloge

MARIA SALARINI

Ponte della Fabbra (vogal via Torrente) - Filialka „Alla città di Londra“

Bogata izbora,

obleke za moške in dečke, kostumi za otroke, močni jopiči, Paltò, Raglani in kožuhi, Vestalje za delo in na domu. Delavske mondure, tirolski loden, pravi angleški impermeabili

Sukna domača in tuja.

Izvršujejo se naročila po meri in po najnovejših modernih modah elegantno in natančno

Cene brez konkurence.

OSREDNJA BANKA Piazza Ponterosso 2

čeških hranilnic Podružnica v Trstu

Obrestuje vloge:

4 ¹/₄ 0 4 ¹/₂ 0 4 ³/₄ 0 4 ³/₄ 0 povprečno

povračno obrestovanje

na knjižice na računu in fikse vloge premijne vloge

Vse bančne transakcije. Uradne ure od 9-12, 2-5.

Delniška glavnik K 25.000.000

Vlog okoli K 110.000.000

Izvenredno darilo 1.040.000 kron (Miljon in štirideset tisoč kron). Pri spodaj navedeni tvrdki, dobi vsak, za vsakih 5 kron nakupljenega blaga, popolnoma zastoj listek, s katerim je deležen pri zrebanju dobitkov, ki znašajo skupno K 1.040.000 v gotovini, s srečkami, katere so založene v banki (Banca di Credito Popolare) v Trstu. Pomladanska in letna sezona.

Stara in dobro znana slovenska trgovina

Ferd. Dobaušek - Trst

ulica Giosuè Carducci 11,

Velika zaloga izgotovljenih oblek za moške in dečke kakor tudi vseh drugih v to stroko spadajočih predmetov.

Najkonvenijentnejši v Trstu.

Bogata izbora moških oblek najelegantnejšega kroja, solidnih in po jako ni kih cenah od K 16.— do K 60.— v najnovejših barvah in vzorcih, kakor tudi črnih in modrih. Sprejemajo se naročila oblek po meri. Vsak dan novi dohodi blaga.

Trgovina z delikatesami

in BUFFET CLANCICH

Ul. Torre Bianca 32 - TRST - Ul. Torre Bianca 32
in švima Santorio št. 4.

Potreže svoji klijenteli po najzmernejših cenah (vsakovrstni salami in slanina, klobase svi in razne delikatese). Toči Dreherjevo pivo ter bele in črna istrska in dalmatinske vina.

Na obroke!

Velika zaloga izdelanih oblek

Velika izbora letnih in zimskih oblek za gospode in dečke, sukenj, površnikov vseh kakovosti — Specijaliteta v veznji.

Velika izbora volnenega blaga. — Najzmernejše cene.

Adolf Kostoris - Trst

Ul. S. Giovanni št. 16, I. nadst., zraven „Buffet Automatico“ Tel. 251, Rim. II.

POZOR! Skladnice se nahajajo v prvem nadstropju.

POZOR! Skladnice se nahajajo v prvem nadstropju.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

r. z. z n. z. **4 ¹/₂ 0** v Ljubljani

obrestuje hranilne vloge po **4 ¹/₂ 0** brez vsakršnega odbirka.

Stanje hranilnih vlog: dvajset milijonov. Popolnoma varno naložen denar. Rezervni zaklad: K 700.000

JOSIP SKUBICH

ima na razpolago

veliko izbero obuval

za gospe, gospode in otroke najmodernejših oblik

Moški čevlji	od K 12 do K 21
ženski nizki	9 " 19
visoki	12 " 24
otroški čevlji	od št. 20 do 25, K 3.80 do K 4.50
"	26 " 28, " 3.50 " 9.50
"	29 " 34, " 8.— " 9.50

Romeo Doplicher

trgovina s klobuki

TRST — Corso šte. 30 — TRST

Prodaja klobuke prvih tovarn, posebni izbor trdih angleških klobukov. Velika zaloga čepic za popotnike in športnih.

NOVO POČREBNO PODJETJE

Prevoz mrličev na vse kraje

TRST — Corso št. 47 (vogal Piazza Carlo Goldoni) — Telefon 14-02.

Zastopstva v Nabrežini, na Opčinah in pri Orehu (Soghere), in v Miljah z razprodajo pogrebnih predmetov.

Vozovi z bogato opremo od najenostavnejših do najbolj luksurijskih. — Krasna izbora vencev iz umetnega cvetja, biseroov in porcelane. — Zaloga pravovršnih sveč lastnega izdelka s prodajo na drobno in na debelo. Vsi pogrebni predmeti so stalno na izbero. — Stalne cene brez konkurence, postrežba točna, splošno pohvalna. — Nočna naročila se sprejemajo v zalogi, ulica Tesa št. 31, — Telefon. 14-02.

Svoji k svojim!

Največja edina slovenska tvrdka

Križmančič & Breščak - Trst

ulica Nuova 37

priporoča slavremu občinstvu

svojo ogromno zalogo manufakturnega blaga

Najzmernejše cene. Točna postrežba. — Prevzame se delo po naročbi.

Stvari ki ne ugajajo sa zamenjajo takoj. — Angleško volneno blago za ženske obleke, alpagas in različne štofe za bluze in vsakovrstne tkanine volnene v največjem izboru. Perkali, zetrij, panama, satin, oksford in najrazličnejše bombažasto blago. Vsakovrstno telesno, namizno in posteljno perilo. Blago za moške obleke: volneno in bombažasto. — Odeje bombažne in volnene, pogrinjala za postelje, zavese, preproge, volna in žima.

Vsaka drobnarija za šivilje in krojače.

Svoji k svojim!

Vzorci gratis in franko!

Vzorci gratis in franko!

RESTAVRACIJA

ALLA STAZIONE

Trst, trg pred juž. kolodvorom 3
(Nasproti južnega kolodvora).

Priporoča se slavremu občinstvu in potnikom, ki potujejo skozi Trst za obilen obisk. Toči se izvrstno pivo in vino prve vrste.

DOBRA KUHNJA — POSTREŽBA TOČNA

CENE ZMERNE

Lastnik Anton Andrijančič,
bivši vratar hotela „Balkan“.